

Προϋπόθεση της βίωσης της Αναστάσεως η μετάνοια! (Νικόλαος Πάτσαλος, θεολόγος)

/ [Πεμπτούσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1UXI8Qt>]

Ωστόσο, η μυστική βίωση της Αναστάσεως δεν πραγματώνεται άνευ προϋποθέσεων. Προϋπόθεση ενέργειας του μυστηρίου είναι η οδός της μετανοίας που προηγείται του αναστάσιμου βιώματος, εξ' ου και η προπαρασκευαστική περίοδος της Μεγάλης Σαρακοστής. Συγκεκριμένα, λέει ο Άγιος Συμεών: «Και νῦν ἐξερχομένων ἡμῶν ἐκ τοῦ κόσμου καὶ εἰσερχομένων διὰ τῆς τῶν παθημάτων τοῦ Κυρίου ἐξομοιώσεως ἐν τῷ τῆς μετανοίας καὶ ταπεινώσεως μνήματι, αὐτός ἐκεῖνος ἐξ οὐρανῶν κατερχόμενος, εἰσέρχεται ὡς ἐν τάφῳ ἐν τῷ ἡμῶν σώματι καὶ ἐνούμενος ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς ἐξανιστᾷ νεκράς οὔσας ὁμολογουμένως αὐτάς καὶ τηνικαῦτα βλέπειν ἐμπαρέχει τῷ οὕτως ἀναστάντι συν τῷ Χριστῷ τὴν δόξαν τῆς μυστικῆς αὐτοῦ ἀναστάσεως»[19].

Η μετάνοια και η ταπείνωση γίνονται οι δύο μεγάλες συχνότητες και ενέργειες που μεταμορφώνουν την ψυχή του ανθρώπου σε ζωηφόρο μνήμα στο οποίο κατέρχεται

ο ζωοδότης. Ενώνεται μ' αυτήν και την καθιστά κατά μυστικό και εμπειρικό τρόπο μέτοχο της Αναστάσεως.

Έτσι, η Ανάσταση από απλό ιστορικό, γίνεται οντολογικό γεγονός. Ταυτόχρονα, ως συμπαντικό γεγονός, έχει κατεξοχήν σωτηριολογικές συνέπειες για την ανθρώπινη φύση[20]. Στο οντολογικό επίπεδο η Ανάσταση βιώνεται ως ένωση της ψυχής με τον «*Ἀναστάντα ἐκ τῶν νεκρῶν*» που ελευθερώνει από την φθορά και τον θάνατο. Ενωμένος ο άνθρωπος ψυχοσωματικά με τον αναστημένο Χριστό, μετέχει της δόξας και του φωτός της Αναστάσεως. Έτσι, για τον Άγιο Συμεών «*Ἀνάστασις δὲ ψυχῆς ἢ ἔνωσις τῆς ζωῆς*»[21]. Συμβαίνει το ίδιο πράγμα που συμβαίνει με το νεκρό σώμα το οποίο δεν ζει χωρίς την ύπαρξη της ψυχής. Γι' αυτό και η ψυχή «*οὐδὲ μόνη ζῆ αὐτὴ καθ'ἑαυτὴν*»[22] εάν δεν ενωθεῖ «*ἀρρήτως καὶ ασυγχύτως*» με την αιώνια ζωή. Η κοινωνία με την αιώνια ζωή ξεκινά από την εδώ ζωή, και μας καθιστά κοινωνούς της Αναστάσεως.

Κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις, η Ανάσταση δεν αφορά αποκλειστικά το πρόσωπο του Χριστού αλλά ολόκληρη την ανθρωπότητα[23]. Ολόκληρο το σχέδιο της θείας οικονομίας έχει αντικείμενο αγάπης και θυσίας την ανθρωπότητα. Ο Άγιος Συμεών διερωτάται έντονα, « *Τίς εἰμι ἐγὼ [...]. Ὅτι κατῆλθες καὶ ἐσαρκώθης καὶ ἀπέθανες δι' ἐμέ, ἵνα με τοῦ θανάτου καὶ τῆς φθορᾶς ἀπαλλάξης καὶ τῆς σῆς δόξης ὁμοῦ καὶ θεότητος κοινωνόν ἀπεργάσῃ καὶ μέτοχον;*»[24]. Το πάθος και η Ανάσταση, λοιπόν, δεν έχουν νόημα για το πρόσωπο του Λόγου αλλά για την ανθρώπινη φύση. Ο Άγιος Συμεών διευκρινίζει: «*Ἀνάστασις οὖν Χριστοῦ ἢ ἡμετέρα ὑπάρχει ἀνάστασις, τῶν κάτω κειμένων. Ἐκεῖνος γὰρ μὴ πεσὼν εἰς ἁμαρτίαν ποτέ, καθά γέγραπται, μηδέ ἀλλοιωθεὶς τῆς ἰδίας δόξης κἄν ὀπωσοῦν, πῶς ἀναστήσεται ποτε ἢ δοξασθήσεται, ὁ αἰεὶ ὢν ὑπερδοξασμένος καὶ ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας διαμένων ὡσαύτως; Ἀνάστασις καὶ δόξα Χριστοῦ ἢ ἡμετέρα, καθάπερ εἴρηται, δόξα ὑπάρχει, ἢ διὰ τῆς ἐν ἡμῖν αὐτοῦ ἀναστάσεως γινομένη καὶ δεικνυμένη καὶ ὀρωμένη ἡμῖν*».[25] Η Ανάσταση του Χριστού είναι ανάσταση του ανθρώπου· δηλαδή η είσοδος του στην αιωνιότητα. Οι προεκτάσεις λοιπόν της Αναστάσεως έχουν άκρως ανθρωπολογικές συνέπειες καθώς μέσω Αυτῆς «*καινουργεῖται*» η ανθρώπινη φύση «*παλινδρομούσα εἰς τὸ πρῶτον*»[26]. Η Ανάσταση σηματοδοτεῖ «*τοῦ θανάτου τὴν νέκρωσιν καὶ Ἰδοῦ τὴν καθαίρεσιν*»[27], και την εισβολή των Εσχάτων στον παρόντα κόσμο.

[Συνεχίζεται]

[19] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, ό.π, 194

[20] Βλ. Αγίου Πορφυρίου Κουσοκαλυβίτου, *Βίος και Λόγοι*, εκδ. Ιερά Πατριαρχική Και Σταυροπηγιακή Μονή Χρυσοπηγής, Χανιά 2015, σελ. 639: « Στο πρόσωπο του Χριστού αναστήθηκε η ανθρώπινη φύση»

. Πρβλ. Γεωργίου Ι. Μαντζαρίδη, ό.π.

[21] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, ,ό.π.

[22] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, ό.π.

[23] Βλ. Γεωργίου Ι. Μαντζαρίδη, ό.π.

[24] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, Ηθικός Λόγος 8, SC 129, 214.

[25] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, Κατήχηση 13, SC 104, 194.

[26] Αναβαθμοί Α΄ Ήχου. Βλ. *Παρακλητική*, ό.π.

[27] Αναστάσιμος Κανόνας Τροπάριο ζ΄ωδής. Βλ. *Πεντηκοστάριον*, ό.π.